

LIMITĂRILE DE PROGRAMĂ PENTRU OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
ETAPA JUDETEANĂ/SECTOARELOR MUNICIPIULUI BUCURESTI– SÂMBĂTĂ, 14 MARTIE 2020

- Pentru fiecare clasă, în programa de olimpiadă sunt incluse, în mod implicit, conținuturile programelor de olimpiadă din clasele anterioare.
- Pentru fiecare clasă, în programa prevăzută pentru etapa națională sunt incluse în mod implicit, conținuturile programelor de olimpiadă de la etapele anterioare.
- Cunoștințele suplimentare față de programa școlară, marcate cu text *înclinat* în prezenta programă, pot fi folosite în rezolvarea problemelor de olimpiadă.

CLASA a V-a

1. Numere naturale.

Operații cu numere naturale. Factorul comun. Teorema împărțirii cu rest. Reguli de calcul cu puteri. Compararea puterilor. Ultima cifră. Pătrate perfecte. Cuburi perfecte.

2. Metode aritmetice de rezolvare a problemelor

Metoda reducerii la unitate. Metoda comparației. Metoda figurativă. Metoda mersului invers. Metoda falsei ipotezei.

3. Divizibilitatea numerelor naturale

Divizor; multiplu; divizori comuni; multipli comuni. Criterii de divizibilitate cu: 2, 5, 2^n , 5^n , 10^n , 3 și 9; numere prime; numere compuse. Scrierea numerelor naturale ca produs de factori primi

CLASA A VI-A

ALGEBRĂ

1. Multimi

- Submultimi. Cardinalul unei multimi. Operatii cu multimi. Multimi finite si multimi infinite. Principiul includerii si excluderii. Partitii. Principiul cutiei.
- Multimea N. Teorema fundamentală a aritmeticii. C.m.m.d.c. si c.m.m.m.c.. Proprietati.

- $(a, b) \cdot [a, b] = a \cdot b$
- Daca $(a, b) = d$ atunci exista $x, y \in N$ astfel incat $(x, y) = 1$ si $a = dx$, $b = dy$.
- Daca $[a, b] = m$ atunci exista $x, y \in N$ astfel incat $(x, y) = 1$ si $m = ax$, $m = by$.

2. Rapoarte si proportii

- Rapoarte. Proporții. Procente. Sir de rapoarte egale. Marimi direct și invers proporționale. Regula de trei simplă.
- Elemente de organizare a datelor. Grafice. Reprezentarea datelor cu ajutorul unor softuri matematice. Probabilități.

3. Multimea numerelor intregi

- Ordonarea numerelor întregi. Modulul unui număr întreg. Operații în Z . Proprietăți. Puterea cu exponent natural a unui număr întreg nenul. Reguli de calcul cu puteri. Ecuații și inecuații în Z . Probleme care se rezolvă cu ajutorul ecuațiilor/inecuatiilor.
- Divizibilitatea în Z . Proprietăți ale divizibilității în Z .

GEOMETRIE

1. Unghiuri

- Unghiuri opuse la varf. Unghiuri în jurul unui punct. Unghiuri suplementare, complementare, adiacente. Bisectoarea unui unghi.
- Teorema directă și teorema reciprocă a unghiurilor opuse la varf.

2. Paralelism și perpendicularitate

- Drepte paralele. Unghiuri formate de două drepte cu o secantă. Axioma paralelelor. Criterii de paralelism. Aplicații practice în poligoane și corpuri geometrice.
- Drepte perpendiculare în plan. Oblice. Distanța de la un punct la o dreaptă. Mediatoarea unui segment. Simetria față de o dreaptă. Aplicații practice.

3. Cercul

- Definiția cercului, construcție, elemente în cerc. Unghi la centru. Măsură. Poziția unei drepte față de un cerc. Pozițiile relative a două cercuri.

4. Triunghiul

- Definiție, elemente. Suma măsurilor unghiurilor unui triunghi, unghi exterior. Construcția triunghiurilor, inegalități între elementele triunghiului.
- Linii importante în triunghi: bisectoarele unghiurilor, mediatoarele laturilor, înalțimile, medianele unui triunghi. Proprietăți.
- Congruența triunghiurilor -continutul programei scolare și cazul L.L.U.. Congruența

triunghiurilor dreptunghice (cazurile IC, IU, CC, CU). Metoda triunghiurilor congruente.

CLASA A VII-A

ALGEBRĂ

1. Mulțimea numerelor reale

- Conținutul programei școlare
- Modulul unui număr real. *Proprietăile modulului.* Partea întreagă și partea fracționară a unui număr real.
- Reguli de calcul cu radicali. Raționalizarea numitorilor. *Formula radicalilor dubli și următoarele rezultate:*
- a) Dacă $a, b \in \mathbb{Q}^*$ și $p, q \in \mathbb{Q}^*$ astfel încât $p\sqrt{a} + q\sqrt{b} \in \mathbb{Q}$, atunci $\sqrt{a} \in \mathbb{Q}$ și $\sqrt{b} \in \mathbb{Q}$.
- b) Dacă $a \in \mathbb{Q}^*$ și $x \in \mathbf{R}-\mathbb{Q}$, atunci $a+x \in \mathbf{R}-\mathbb{Q}$ și $a \cdot x \in \mathbf{R}-\mathbb{Q}$.
- Elemente de calcul algebraic. Formule de calcul prescurtat: $(a \pm b)^2 = a^2 \pm 2ab + b^2$, $(a-b)(a+b) = a^2 - b^2$

GEOMETRIE

1. Patrulaterul

- Patrulaterul convex; suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex
- Paralelogramul: proprietăți; aplicații în geometria triunghiului: linie mijlocie în triunghi, centrul de greutate al unui triunghi
- Paralelograme particulare: dreptunghi, romb, pătrat; proprietăți
- Trapezul, clasificare, proprietăți; linia mijlocie în trapez; trapezul isoscel, proprietăți
- Perimetre și arii: paralelogram, paralelograme particulare, triunghi, trapez

2. Cercul

- Unghi înscris în cerc; coarde și arce în cerc, proprietăți: la arce congruente corespund coarde congruente și reciproc, diametrul perpendicular pe o coardă, arce cuprinse între coarde paralele, coarde egale depărtate de centru; tangente dintr-un punct exterior la un cerc.
- Poligoane regulate înscrise într-un cerc (construcție, măsuri de unghiuri)
- Patrulatere inscriptibile. Patrulatere circumscriptibile.
- Lungimea cercului și aria discului

3. Asemănarea triunghiurilor

- Segmente proporționale; teorema paralelelor echidistante; teorema paralelelor neechidistante
- Teorema lui Thales; reciproca teoremei lui Thales; împărțirea unui segment în părți proporționale cu numere (segmente) date
- Triunghiuri asemenea; criterii de asemănare a triunghiurilor; teorema fundamentală a asemănării, aplicații: raportul ariilor a două triunghiuri asemenea, aproximarea în situații practice a distanțelor folosind asemănarea
- Teorema bisectoarei (interioare, exterioare) și teorema reciprocă

CLASA A VIII-A

ALGEBRĂ

Etapa județeană

1. Mulțimea numerelor reale

- Conținutul programei școlare
- Partea întreagă și partea fracționară a unui număr real. Ecuații. Modulul unui număr real. Ecuații.
- Intervale. *Operații cu intervale. Inecuații.*
- Formulele de calcul prescurtat. Rapoarte de numere reale reprezentate prin litere. Operații.

GEOMETRIE

Etapa județeană

1. Puncte, drepte, plane. Paralelism.

- Conținutul programei școlare
- Teoreme de paralelism; teorema lui Menelaos în spațiu; teorema reciprocă teoremei lui Menelaos; teorema lui Thales în spațiu; axe de simetrie ale paralelipipedului dreptunghic; axa de simetrie a piramidei patrulatere regulate; simetria față de un plan; secțiuni axiale în corpurile care admit axe de simetrie

2. Proiecții ortogonale pe un plan

- Conținutul programei școlare
- Perpendiculara comună a două drepte; reciprocele teoremelor celor trei perpendiculare; plan mediator

NOTĂ

1. La toate etapele olimpiadei de matematică (locală, județeană, națională), autorul problemelor din concurs va utiliza conținutul prezentei programe pentru olimpiadă.
2. Temele propuse vor cuprinde atât conținuturile obligatorii pentru toți elevii, cât și conținuturile suplimentare.
3. Folosirea corectă de către elevi, în redactarea soluției, a unor teoreme fundamentale, fără demonstrație (de exemplu: teorema lui Steiner, teorema lui Ptolemeu, teorema lui Fermat și principiul inducției matematice etc.) conduce la acordarea punctajului maxim prevăzut în baremele de corectare.